

## **Betodlarnas månadsbrev – September 2022**

*Signerat Fredrik Larsson, styrelseledamot*

Jämfört med spannmålsodlingen är betodlingen lite mer en känslomässig berg- och dalbana sett över sin långa växtsäsong. Många beslut om insatser måste tas, och en och annan fallgrop kan dyka upp längs vägen. Ett bakslag som många tyvärr fick uppleva under årets säsong, var dålig eller i värsta fall ingen uppkomst av betplantor efter de stora regnen som föll strax efter sådden. Det är alltid oerhört tråkigt att behöva så om betor, men om ska man tänka lite positivt är det i alla fall bättre att göra det år med tidig sådd, jämfört med när vårbruket är sent.

Årets tidiga sådd ledde såklart till att tankarna började snurra kring hur mycket stocklöpare att plocka bort från fälten det skulle kunna tänkas bli. När vi nu vet svaret kan jag konstatera att mängden blev hanterbar med en rimligt stor arbetsinsats. Vädret efter sådd har såklart en stor betydelse för i vilken grad betan går i stock. Tack vare fröfirmornas framgångsrika förädling, och en fungerande sortprovning är dock sorterna på marknaden idag betydligt robustare än vad de var för ett antal år sedan. Genom att testa sortmaterialet i provokationsförsök under våra förhållanden och få svar på hur de beter sig, kan vi sedan välja ut sorter som är lämpliga för tidig sådd. Därför har risken med tidig sådd minskat sett ur stocklöpningsperspektiv.

När sådden är avklarad börjar kampen med att försöka hålla ogräsen i schack. Med det vi har tillgång till i vår verktyglåda och i de doser som är tillåtna, krävs det en stor portion skicklighet och en hel del tur med vädret för att resultatet ska bli perfekt. Jag tror inte det finns någon betodlare som inte håller med om att ett betfält helt fritt från uppstickande mållor, rapsplantor och stocklöpare är väldigt vackert. Att inte riktigt lyckas med sin ogräsbekämpning är väldigt frustrerande. Varje gång man passerar sitt fält med ogräs blir man påmind om att det inte bara ser illa ut, utan att det också kommer att kosta en hel del i minskad skörd.

Med stor sannolikhet blir det inte heller lättare framöver att bemästra ogräsen. Betanal och Safari är två väldigt viktiga preparat som vi har tillgång till idag. Tyvärr är båda preparaten under luppen just nu och framtiden för dem är oviss. Skulle vi missta dessa är jag övertygad om att arealen med Conviso-betor kommer att öka drastiskt. Conviso-konceptet fungerar alldeles förträffligt, och sorterna gör framsteg varje år när det gäller avkastning. Sett ur ett resistensperspektiv i växtföljden finns det däremot anledning att höja ett varningens finger.



I skrivande stund har betkampanjen precis startat, och inte heller i år blev det riktigt som det var tänkt. Farhågan att Örtofta riskerar att inte få tillräcklig tillgång på naturgas till energiproduktionen för att processa hela årets skörd gjorde att Nordic Sugar fick ta beslut om att flytta 300 000 ton svenska betor till Danmark med båt. En logistiskt utmanande apparat som vad jag fått höra hittills ändå verkar fungera bra. Här är det på sin plats att ge Nordic Sugar en hel del beröm för sin handlingskraft. Transporten av betorna på det här sättet kostar säkerligen en ansevärd slant, men alternativet att eventuellt få överge betstukor i slutet på kampanjen vore förödande.

Nu håller vi tummarna för en fortsatt bra kampanj både i fabrik och i fält. Än har inte betorna slutat växa, och vatten finns det just nu tillräckligt av för en fortsatt tillväxt under resten av hösten. Varje kilo räknas, och de behövs för att knappa in ekonomiskt på de andra grödorna i år. Vilken gröda som blir vinnare nästa år har vi inte svaret på ännu, men vi har i alla fall ett bra avtal på betorna i ryggen, vilket känns tryggt i dessa volatila tider.